

Saksframlegg

Arkivsaksnr : 21/00364-1

Saksbehandler: Elise Larsen og Leif Slåten Organisasjon og Administrasjon

Rammebudsjett og kontingent 2022 for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS

Forslag til vedtak: (styrets innstilling til representantskapet og årsmøtet)

A. Medlemskontingentsatser for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS 2022

PERSONLIG KONTINGENT TIL NORGES BONDELAGE:

Ordinær sats for medlemmer fra og med 31 år til og med 69 år	kr	995,-
Redusert sats for husstandsmedlemmer	kr	650,-
Redusert sats for medlemmer til og med 30 år og fra og med 70 år	kr	650,-
Redusert sats for medlemmer i NBU eller 4H til og med 25 år	kr	305,-

KONTINGENT TIL BONDELAGETS SERVICEKONTOR AS:

Fast servicekontingent

Fast servicekontingent for alle som eier eller driver landbrukseiendom	kr	585,-
Fast servicekontingent for selskap uten jordbruksproduksjon	kr	1 280,-

Arealavhengig kontingent innmark, kr/da

Areal som disponeres i driften av bruket	kr	3,412
--	----	-------

Arealavhengig kontingent utmark, kr/da

Øvre grense pr medlem kr 700,-	kr	0,825
--------------------------------	----	-------

Produksjonsavhengig kontingent

Sats for produksjonskontingent økes med 2,5 %. De ulike intervallene blir etter dette:

Produksjonsavhengig kontingent	Sats 2022 (kr)	Produksjonsavhengig kontingent	Sats 2022 (kr)
Faktor 0,00 - 0,09	0	Faktor 2,51 - 3,00	3962
Faktor 0,10 - 0,30	0	Faktor 3,01 - 3,50	4013
Faktor 0,31 - 0,50	554	Faktor 3,51 - 4,00	4250
Faktor 0,51 - 0,70	1095	Faktor 4,01 - 4,50	4476
Faktor 0,71 - 0,90	1611	Faktor 4,51 - 5,00	4701
Faktor 0,91 - 1,10	2159	Faktor 5,01 - 5,50	5022
Faktor 1,11 - 1,30	2676	Faktor 5,51 - 6,00	5251
Faktor 1,31 - 1,50	3263	Faktor 6,01 - 6,50	5350
Faktor 1,51 - 2,00	3461	Faktor 6,51 - 7,00	5406
Faktor 2,01 - 2,50	3787	Faktor 7,01 - 9999	5479

Maksimumskontingenten totalt for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS økes til kr 9.200,-. Maksimumskontingenten gjelder også for selskap med jordbruksproduksjon.

B. Tilbakeføring av kontingent fra Norges Bondelag til lokal- og fylkeslag for 2022 på bakgrunn av innbetalt kontingent i 2021.

Kontingentrefusjon til lokal- og fylkeslag skjer etter følgende fordelingssatser:

1. Tilbakeføring til lokallagene	
Fast grunnkontingent, kr 1 000 pr lag	494
Ekstra grunnkontingent, kr 1 000 pr lag i Nord-Troms og Finnmark	12
5,0 % av innbetalt kontingent fra medlemmer i 2021	6 700
kr 26,- pr betalende medlem	1 524
<i>Sum tilbakeføring av kontingent til lokallagene</i>	<i>8730</i>
Opplæring/tilrettelegging lokallag	375
Aktivitetsavhengig tilbakeføring til lokallagene	4 856
Sum tilbakeføring til lokallagene	13 961
2. Tilbakeføring til fylkeslagene	
Rammebevilgning til fylkeslagene	19 310
Støtte til unge bønder kurs	206
Sum tilbakeføring til fylkeslagene	19 516
Sum overføring av kontingent til lokal- og fylkeslag	33 477

Saksutredning

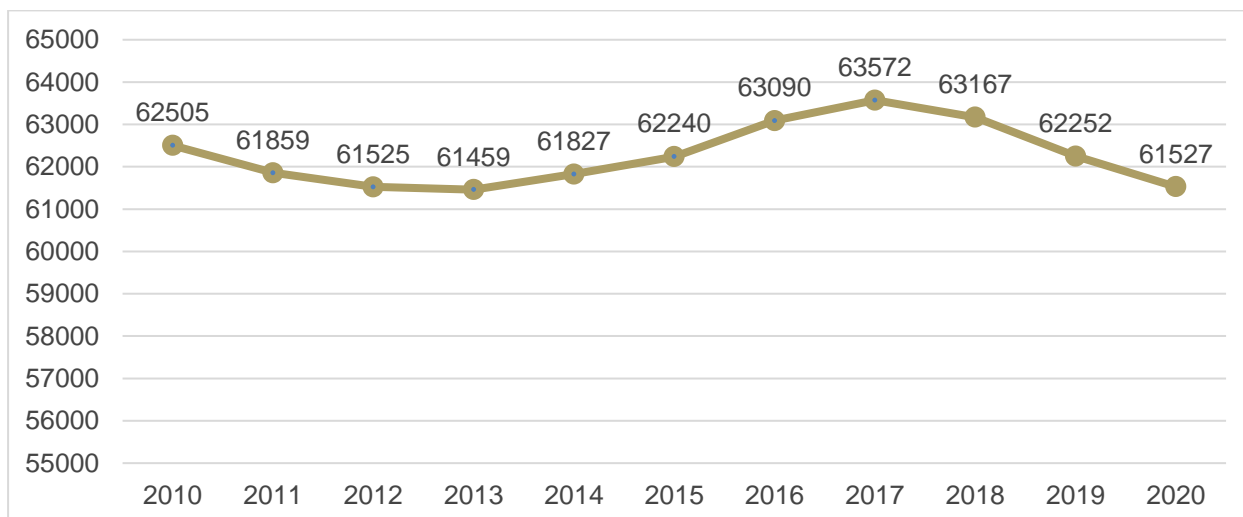
Medlemskontingent 2022 for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS

Medlemsutvikling

Ved utgangen av 2020 hadde Norges Bondelag 61.527 medlemmer, en nedgang på 725 medlemmer (-1,2%) siden utgangen av 2019. Dette er tredje år på rad med nedgang i antall medlemmer.

Østfold Bondelag var eneste fylkeslag med medlemsvekst i 2020.

Graf: Medlemsutvikling i Norges Bondelag 2010-2020

Medlemsverving

Å verve nye medlemmer er avgjørende for å opprettholde en velfungerende organisasjon med gjennomslagskraft. Det skal være en kultur i Bondelaget hvor det å verve nye medlemmer er en naturlig del av organisasjonsarbeidet. Forutsetningen for at eksisterende medlemmer vil drive vervearbeid, er at Norges Bondelag er en attraktiv medlemsorganisasjon med aktive lokallag. En styrking av lokallagsarbeidet generelt og god medlemspleie er viktig for å verve nye medlemmer. Nasjonal vervemåned, vervekonkurranser og -stafetter er planlagte tiltak som videreføres. Agroteknikk er årets store landbruksmesse, og er planlagt avholdt 25. – 28 november på Norges Varemesse i Lillestrøm. Norges Bondelag er påmeldt med våre samarbeidspartnere. Profesjonell telefonverving er igangsatt fra april- juni.

Strukturendringene i landbruket fører til færre aktive bønder og en økende andel grunneiere som leier ut jorda. I perioden 2010-2021 har det vært en jevn nedgang i antall bruksmedlemmer og medlemmer som betaler produksjonskontingent. Organisasjonsgraden i Norges Bondelag har vært stabil de siste 10 åra, om lag 55 % av aktive bønder er medlemmer i Bondelaget. Det er et betydelig medlemspotensiale blant uorganiserte bønder og Norges Bondelag har som mål å øke organisasjonsgraden.

Kontingentutviklingen

Samlet kontingentinngang til Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS i 2020 var 133,3 millioner, en nedgang på om lag 0,2 millioner kroner fra 2019. Betalingsprosenten for 2020 var på 97%, og gjennomsnittskontingenten for de som betalte var 2 167 kr, mot budsjettet 2 140 kr.

Strukturendringene i landbruket som er beskrevet i avsnittet over påvirker fortsatt kontingentinngangen i organisasjonen og fører til endringer i kontingentgrunlaget. Produksjonskontingenten utgjør en stadig mindre andel av den totale kontingentinngangen, mens personlig kontingent og fast servicekontingent utgjør en tilsvarende større andel.

Kontingenten har årlig blitt justert i tråd med kostnadsutviklingen i samfunnet. Frafall av medlemmer som betaler produksjonskontingent kombinert med endringer i driftsstrukturen i landbruket som fører til at antallet som betaler makskontingent øker, har gjort at de totale kontingentinntektene ikke har økt tilsvarende.

Forslag til kontingent til Norges Bondelag for 2022

I budsjettgrunlaget for 2022 er prinsippene for medlemskontingent i hovedsak videreført, men det foreslås å heve aldersgrensen for redusert personlig kontingent for unge medlemmer til 30 år. I dag opphører redusert sats for unge medlemmer det året medlemmet fyller 26 år, samtidig opphører redusert sats for medlemmer i NBU og/eller 4H. På dette tidspunktet er mange fremdeles i en etableringsfase og en stor økning i medlemskontingent kan føre til utmeldinger i denne aldersgruppen. Aldersgruppen 25-30 år utgjør om lag 3% av medlemsmassen, men utgjør om lag 9% av utmeldingene de siste 3 årene.

En utvidet aldersgrense for redusert sats for unge medlemmer kan bidra til å holde på de unge medlemmene vi har i dag og gjøre det enklere å verve nye medlemmer. Bruksmedlemmer under 26 år betaler også redusert personlig kontingent og ny aldersgrense for redusert sats vil også gjelde disse medlemmene.

Det er ellers ingen andre endringer i prinsippene for medlemskontingent enn prisjustering. I forslag til kontingent 2022 og rammebudsjett 2022 er det tatt utgangspunkt i en kostnadsvekst på 1,8 % og en lønnsvekst på 3,1% i 2022.

Å fryse den personlige kontingenten på samme nivå som 2021 vil føre til om lag 1,2 millioner kroner i tapte kontingentinntekter. Å fryse all kontingent vil føre til om lag 3,4 millioner kroner i kontingentinntekter.

Medlemmer i Norges Bondelag som ønsker det, kan betale medlemskontingent i halvårs- eller kvartalsterminer. Dette forutsetter eFaktura, Avtalegiro eller EHF-faktura.

Personlig kontingent

Personlig kontingent for ordinære medlemmer fra og med 31 år t.o.m 69 år foreslås økt fra kr 970,- til kr 995,-. Personlig kontingent for medlemmer til og med 30 år og fra og med 70 år, samt husstandsmedlemmer, foreslås økt fra kr 635,- til kr 650,-.

Det foreslås at ungdom t.o.m 25 år med medlemskap i Norges Bygdeungdomslag eller 4H, betaler redusert sats kr 305,- i personlig kontingent til Norges Bondelag. Satsen som ble innført i 2015, er et ledd i økt satsning mot ungdom gjennom Tørre å spørre og skal bidra til økt rekruttering av unge medlemmer til både Norges Bondelag, 4H og Norges Bygdeungdomslag.

Forslag til kontingent til Bondelagets Servicekontor AS for 2022

Fast servicekontingent

Fast servicekontingent betales av alle som eier eller driver en landbrukseiendom. Sats kr 575,- foreslås økt til kr 585,-. Selskap uten jordbruksproduksjon betaler en fast servicekontingent, sats kr 1 250,- foreslås økt til kr 1 280,-. Selskap med jordbruksproduksjon betaler *ikke* fast servicekontingent.

Arealavhengig kontingent innmark

Kontingent for areal som disponeres til driften av bruket (eid og innleid areal). Sats kr 3,329,- per dekar foreslås økt til kr 3,412,- per dekar.

Arealavhengig kontingent utmark

Kontingent utmark foreslås økt fra kr 0,811,- per dekar til kr 0,825,- per dekar. Øvre grense per medlem på kr 700,- foreslås videreført.

Produksjonsavhengig kontingent

I Jordbrukets krav til jordbruksforhandlingene 2021 er det tatt utgangspunkt i en kostnadsvekst på 1,8 % og en lønnsvekst på 3,1% i 2022. Kostnadene i rammebudsjettet fordeler seg på omtrent 50% lønnskostnader og 50% andre kostnader, det foreslås derfor at den produksjonsavhengige kontingenten økes med 2,5 % på alle trinn for kontingentfaktor.

Maksimumskontingent

Satsen for maksimumskontingent foreslås økt med kr 300,-, fra kr 8 900,- til kr 9 200,-. Forslaget innebærer at om lag 1 500 medlemmer betaler maksimumskontingent. Satsen for maksimumskontingent er lik for medlemmer i Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS, uavhengig av organisasjonsform.

Unge Bønder

Nye unge medlemmer under 35 år som eier eller driver landbrukseiendom betaler halv personlig kontingent og halv produksjonskontingent første driftsåret. Ordningen foreslås videreført.

Gjennomsnittskontingent

Gjennomsnittskontingenten har økt de siste årene, budsjettert gjennomsnittskontingent har økt fra kr 1 941,- i budsjett 2014 til kr 2 178 i budsjett 2022.

Tilbakeføring av kontingent fra Norges Bondelag til lokallag i 2022 på bakgrunn av innbetalt kontingent i 2021

Kontingentrefusjon lokallag

Kontingentrefusjon til lokallag fordeler seg på følgende elementer:

- Grunnbeløp per lag
- Refusjon per betalende medlem
- Refusjon av innbetalt kontingent
- Aktivitetsavhengig tilbakeføring

Grunnbeløpet på kr 1 000,- til lokallagene og kr 2 000,- til lokallagene i Nord-Troms og Finnmark foreslås videreført.

Refusjon pr. betalende medlem på kr 26,- foreslås videreført.

Refusjon av innbetalt kontingent foreslås videreført med 5 % av innbetalt kontingent fra medlemmer i 2021.

Aktivitetsavhengig tilbakeføring settes til 4,856 millioner for 2022. Det er fylkene som fordeler disse midlene, og hensikten er å stimulere til økt aktivitet i lokallagene. Det er stor variasjon i lokallagenes økonomi, og gjennom denne posten har fylkeslagene mulighet til å målrette mer av midlene som tilbakeføres.

Tilbakeføring til fylkeslagene

Styret i Norges Bondelag vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2021 at 1 av 4 møter skal avholdes digitalt også etter at det igjen blir mulig med fysiske møter. Rammebevilgning til fylkeslaga er redusert med kr 650 000,-, tilsvarende en reduksjon i reisekostnader i fylkeslagene med 20 %.

Midler til opplæring/tilrettelegging lokallag foreslås videreført med 0,375 millioner.

Ut fra dette blir tilbakeføringen fra Norges Bondelag til lokal- og fylkeslag som følger (alle tall i hele tusen):

1. Tilbakeføring til lokallagene	
Fast grunnkontingent, kr 1 000 pr lag	494
Ekstra grunnkontingent, kr 1 000 pr lag i Nord-Troms og Finnmark	12
5,0 % av innbetalt kontingent fra medlemmer i 2021	6 700
kr 26,- pr betalende medlem	1 524
<i>Sum tilbakeføring av kontingent til lokallagene</i>	<i>8 730</i>
Opplæring/tilrettelegging lokallag	375
Aktivitetsavhengig tilbakeføring til lokallagene	4 856
Sum tilbakeføring til lokallagene	13 961
2. Tilbakeføring til fylkeslagene	
Rammebevilgning til fylkeslagene	19 310
Støtte til unge bønder kurs	206
Sum tilbakeføring til fylkeslagene	19 516
Sum overføring av kontingent til lokal- og fylkeslag	33 477

Rammebudsjett 2022

Generelle forutsetninger for rammebudsjett 2022

Rammebudsjettet for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS, legger grunnlaget for fastsettelse av medlemskontingenten, og tilbakeføringen til fylkes- og lokallag. Endelig budsjett for 2022 legges frem for styrene i Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS i desember 2021 for godkjenning. Rammebudsjettet er bygd opp på følgende måte:

- Utarbeidet i tråd med vedtatt langtidsbudsjett.
- Basert på aktivitet i budsjett 2021, justert for følgende:
  - Kostnader knyttet til 125 års jubileum utgår
  - Korrigert for endringer i prosjektaktivitet
  - Redusert kostnadene knyttet til reise

Rammebudsjettet presenteres i to former:

- Finansbudsjett
  - Viser brutto inntekter og kostnader pr. kostnadsart
- Driftsbudsjett
  - Viser netto kostnader for de respektive avdelinger/kostnadssteder

Kommentarer til finansbudsjettet

Inntekter

Totale inntekter for 2022 er budsjettetert med 183,6 millioner kroner, en økning på 2,3 millioner kroner

i forhold til budsjett 2021.

Kontingentinntektene er budsjettert med 136,1 millioner kroner, en økning på 0,7 % fra 2021. Endringen knyttet til utvidelse av aldersgrensen for ungdomsmedlemskap fra 25 til 30 år som omtalt ovenfor, medfører reduserte inntekter på ca kr 600 000.

Andre inntekter, som hovedsakelig består av kursinntekter, prosjektinntekter, samarbeidsavtaler og diverse tjenester utgjør 47,4 millioner kroner, en økning på 2,9 % i forhold til budsjett 2021.

Kostnader

Totale driftskostnader er beregnet til 200,6 millioner kroner, en nedgang på 0,5 millioner i forhold til budsjett 2021. Organisasjonens kostnader har i perioden 2015 – 2019 økt mer enn inntektene, og som en konsekvens av dette ble det innført et rullerende langtidsbudsjett. I perioden 2019 – 2021 er administrasjonen redusert med 5,3 årsverk, og det er budsjettert med ytterligere reduksjon av 1 årsverk i 2022. I forbindelse med pandemien, har nesten samtlige møter blitt avholdt digitalt, noe som har medført betydelige besparelser for organisasjonen. I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2021, besluttet styret i Norges Bondelag at minimum 1 av 4 møter også etter pandemien skal avholdes digitalt – noe som ble implementert i budsjettet 2021 for administrasjonen og styret i Norges Bondelag. Vi ser at digitale møter fungerer, men så langt det er mulig ønsker styret at årsmøter, ledermøter og representantskap skal avholdes som fysiske møter. I forbindelse med rammebudsjett for 2022, er reisekostnadene ytterligere redusert for administrasjonen og styret i Norges Bondelag. Vi forventer at fylkeslagene også følger opp styrets vedtak, og har i årets rammebudsjett redusert bevilgningen til fylkeslagene med kr 650 000. Denne reduksjonen er basert på en reduksjon i reisekostnadene i fylkeslagene med 20 %, noe som tilsvarer at 1 av 5 møter skal avholdes digitalt.

Lønnskostnadene har en økning på 2,7 % i forhold til budsjett 2021. Det forventes en lønnsvekst i 2022 på 3,1 %, men som tidligere omtalt er budsjettet redusert med ytterligere 1 fast årsverk. Lønnskostnadene knyttet til prosjektaktivitet er noe høyere enn budsjett 2021.

Honorar og daggodtgjørelse til tillitsvalgte er beregnet ut fra tilsvarende aktivitet som budsjett 2021, men vi ser at flere digitale møter medfører mindre reisebelastning og noe kortere fraværsgodtgjørelser. Honorarsatsene er justert i forhold til de endringer som administrasjonen er kjent med knyttet til valgmenndas innstilling og innebærer en økt kostnad på 1 million kroner.

Reise og møtekostnader er redusert med 15 % i forhold til budsjett 2021, hvor en andel av reduksjonen skyldes at avsetningen til utvidet årsmøte 2021 og 125 års jubileum ble avsatt her i budsjettet for 2021. Det legges ikke opp til innsparelser knyttet til de «større» arrangementene – da disse fortrinnsvis skal avholdes fysisk.

Tilbakeføring til lokallag er noe redusert i forhold til budsjett 2021. Prinsippene rundt tilbakeføringen er som tidligere år, men grunnlaget i budsjettet knyttet til tilbakeføringen er i år basert på estimert kontingentinntekter i 2021, mot tidligere opprinnelig budsjett. Dette vil medføre at budsjettene blir mer presise, siden tilbakeføringen til lokallagene for 2022 – er som tidligere år basert på innbetalte kontingentinntekter forrige år.

Bevilgninger, bidrag og støttetiltak er budsjettert på lik linje som tidligere år. Hovedpostene er støtte knyttet til Bondebladet med 4,8 millioner kroner, Nei til EU med 1,1 millioner kroner, Agri Analyse AS med 0,8 millioner kroner, Norges Bygdeungdomslag med 0,7 millioner kroner og Norges Bygdekvinnelag med 0,2 millioner kroner. Det gjøres løpende vurdering knyttet til bevilgninger, og bevilgningen til Nei til EU ble redusert med kr 200 000 fra 2020 til 2021.

Finansposter

Det er budsjettert med finansinntekter på 16,7 millioner, i tråd med med budsjett 2021. Overskuddslikviditeten til organisasjonen knyttet til renteinntekter gjelder bankinnskudd, rentefond og lån til datterselskapet Hollendergata 5 AS. Andre finansinntekter er hovedsakelig avkastning knyttet til utbytte fra eiendomsselskapene, samt avkastning på aksjefond og utbytte på øvrige aksjer.

Ordinært resultat

Det er budsjettert med et underskudd på kroner 350 000 for 2022, i tråd med vedtatt langtidsbudsjett. Det er lagt en langsiktig plan for å snu underskuddet i organisasjonen, og vi er på god vei da

organisasjonen budsjetterte med et underskudd på 5 millioner kroner i 2018.

Driftsbudsjett

Vi viser til driftsbudsjettet for en detaljert oversikt over hvor de respektive midler benyttes i organisasjonen.

Vedlegg:

- Grunnlagsdata for kontingent
- Finansbudsjett
- Driftsbudsjett